

## 40 Sivistyspalvelut

### 400 Sivistyspalveluiden hallinto

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Sivistyspalveluiden hallinto vastaa sivistystoimen hallinnollisista tehtävistä, kuten sivistyslautakunnan tukemisesta toimialan johtamisessa ja toimialaa koskevien päätösten valmistelusta.

Sivistyspalvelut edistävät kuntalaisten osallisuutta, osaamista, hyvinvointia sekä kunnan elinvoimaisuutta. Sivistyspalveluiden tehtävänä on luoda edellytykset tasokkaaseen koulutukseen, varhaiskasvatukseen, elinikäiseen oppimiseen ja monipuoliseen vapaa-aikaan. Kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut parantavat kuntalaisten elämänlaatua, yhteisöllisyyttä sekä myönteistä sosiaalista ilmapiiriä

Sivistyspalvelut toimivat kiinteässä yhteistyössä Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ehkäisevä päihdetyö ja opiskeluhoito ovat merkittävät yhdyspintatyötä vaativat kokonaisuudet sivistyspalveluiden alueella. Paikalliset yhdistykset ovat sivistyspalveluiden tärkeitä yhteistyökumppaneita erilaisten tapahtumien järjestäjinä sekä osallisuuden vahvistajina.

Hanketoiminta tukee Taipalsaaren sivistyspalveluiden toimialueen toimintakulttuurin kehittämistä. Hanketoiminta mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja hyvien käytänteiden jakamisen erilaisissa yhteistyöverkostoissa. Vuoden 2024 aikana Taipalsaaren kunnan sivistyspalvelut olivat mukana 16 hankkeessa. Hankehallinnoinnissa vastuuta on siirretty toimintayksiköille, ja vastuuhenkilön nimeämistä tarkennettu vuoden 2024 aikana.

| HANKKEET 2024 |                                        |
|---------------|----------------------------------------|
| 1             | Koulujen kerhotoiminta                 |
| 2             | Tasa-arvon edistäminen                 |
| 3             | Poikkeusolojen tasoittaminen           |
| 4             | Harrastamisen Suomen malli             |
| 5             | Yht. opiskeluhoollon vahv ja keh 24–25 |
| 6             | Tasa-arvo 2024–2027                    |
| 7             | Liikkuva koulu                         |
| 8             | Metku                                  |
| 9             | Kohtaamispaikka Luoto                  |
| 10            | Taipalsaaren juurilla                  |
| 11            | Museon kokoelma                        |
| 12            | HSM 8.2024-7.2025                      |
| 13            | Etsivä nuorisotyö                      |
| 14            | Kerhotoiminta                          |
| 15            | Koulunuorisotyö                        |
| 16            | Liikuntaneuvonta                       |

**Tehtäväalueen talous**

|                | TP 2023     | Alkuperäinen<br>TA 2024 | TA-muutos | TA 2024<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma     | Poikkeama  |
|----------------|-------------|-------------------------|-----------|---------------------------------|-------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 85,87       | 0                       | 0         | 0                               | 691,25      | 691,25     |
| TOIMINTAKULUT  | -371 276,54 | -416 515                | 0         | -416 515                        | -426 657,99 | -10 143,23 |
| TOIMINTAKATE   | -371 190,67 | -416 515                | 0         | -416 515                        | -425 966,74 | -9 451,98  |

**Tehtäväalueen tavoitteet**

| Toiminnallinen tavoite                                                         | Mittari / toimenpide             | Tavoitearvo TA 2024                                                           | Toteuma    |
|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Sivistyspalveluiden hallinto</b>                                            |                                  |                                                                               |            |
| Tehtäväalueiden perustyön tukeminen ja kehittäminen palvelutarpeen mukaisesti. | kehityskeskustelu / työntekijä   | 1                                                                             | 1          |
| Henkilöstön työhyvinvointi paranee.                                            | Sairauspoissaolot pv/työntekijä  | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Toteutunut |
| Tehtäväalueiden talouden ja toiminnan tasapaino                                | Osavuosisikatsaus ja tilinpäätös | Talouden tasapaino                                                            | Toteutunut |

**Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat****Taloustavoite:**

Sivistyspalveluiden hallinnon talous on toteutunut hyvin suunnitelman mukaan vuoden 2024 aikana. Toimintakulujen ylitys johtuu varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän uusimisesta.

**Taulukon 1. tavoite:**

Kehityskeskustelu on työntekijän ja hänen esihenkilönsä välinen tavoitteellinen keskustelu, jonka tarkoitus on käsitellä ja arvioida tehtyä työtä ja suunnitella tulevaa. Sivistyspalveluiden hallinnossa nämä toteutetaan pääsääntöisesti yksilökeskusteluina.

**Taulukon 2. tavoite:**

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat pysyneet hyvin matalalla tasolla eivätkä ne indikoineet muutosta työhyvinvoinnissa.

**Taulukon 3. tavoite:**

Sivistyspalveluiden hallinnon talous on toteutunut hyvin suunnitelman mukaan vuoden 2024 aikana.

## 405 Ruokapalvelut

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaaren kunnan ruokapalveluiden järjestämiseen liittyvistä tehtävistä vastaa kunnan ruokapalveluysikkö. Se tuottaa keskitetysti ateriat kunnan varhaiskasvatus- ja perusopetustoimipaikkoihin sekä järjestää mahdollisuuksien mukaan myös kahvi- ja/tai ruokatarjoilua kunnan eri tilaisuuksiin. Ruokapalveluysikkö pitää ruokapalveluiden tason ja ruoan laadun hyvänä sekä suositusten mukaisena.

Ruokapalveluiden tavoitteena on ollut kehittää toimintaa asiakaslähtöisesti, käytettävien resurssien ja Valtion ravitsemusneuvottelukunnan laatimien kouluruokailusuositusten puitteissa. Oppilaille ja henkilökunnalle on toteutettu kouluruokakysely, jonka pohjalta on lähdetty etenemään. Oppilaille toteutettiin marraskuussa 2024 kouluruokakysely. Kouluruokakyselyyn vastanneiden yläkoululaisten määrä oli pienentynyt vuodesta 2023, joten tuloksia tulee arvioida kriittisesti. Suhtautuminen kouluruokaan on noussut 0,2 %. Toiveruokapäivät on todettu toimivaksi tavaksi antaa oppilaiden mahdollisuus vaikuttaa kouluruokaan.

### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2023     | Alkuperäinen<br>TA 2024 | TA-muutos | TA 2024<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma     | Poikkeama  |
|----------------|-------------|-------------------------|-----------|---------------------------------|-------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 607 967,88  | 658 000                 | 0         | 658 000                         | 614 495,27  | -43 504,73 |
| TOIMINTAKULUT  | -645 830,64 | -729 094                | 0         | -729 094                        | -669 670,47 | 59 423,53  |
| TOIMINTAKATE   | -37 862,76  | -71 094                 | 0         | -71 094                         | -55 175,20  | 15 918,80  |

### Tehtäväalueen tavoitteet

| Toiminnallinen tavoite                                   | Mittari / toimenpide                                                           | Tavoitearvo TA 2024                                                           | Toteuma    |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Ruokapalvelut</b>                                     |                                                                                |                                                                               |            |
| Yläkoululaisten myönteinen suhtautuminen kouluruokailuun | Asiakastyytyväisyyskysely                                                      | ka 7,2<                                                                       | ka 7,8     |
| Henkilöstön työhyvinvointi paranee                       | Sairauspoissaolojen määrä (pl. työhön liittyvät tapaturmat tms.) pv/työntekijä | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Toteutunut |

|                                     |                                                                                          |           |               |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------|
| Vastuullisen toiminnan kehittäminen | Ruokahävikin lähtötilanteen selvittäminen vuonna 2024, mittaaminen ja hävikki % selvitys | Hävikki % | Ei toteutunut |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------|

### Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

**Taloustavoite:**

Vuonna 2024 toimintatuotot olivat pienemmät, mitä oli budjetoitu. Laskutettavien aterioiden määrä oli arvioitua vähäisempi. Toimintamenot olivat budjetoitua suuremmat, joka osittain selittyy aterioiden vähäisemmällä määrällä. Hankintoja on arvioitu kriittisesti, joka näkyy myös toimintamenoissa. Ruokapalveluiden vuosikate oli n. 16 000 euroa budjetoitua parempi.

**Taulukon 1. tavoite:**

Toteutunut, kysely suunnattu perusopetuksen oppilaille ja se toteutettiin marraskuussa 2024.

**Taulukon 2. tavoite:**

Henkilöstön sairauspoissaolot eivät ole nousseet, eivätkä ne indikoi muutosta työhyvinvoinnissa

**Taulukon 3. tavoite:**

Ruokahävikin määrää on seurattu vuonna 2024 jokaisessa toimipisteessä. Lautas- ja linjastohävikki kirjataan biovaaka- sovellukseen päivittäin. Hävikkiprosentin laskeminen on kuitenkin osoittautunut haasteelliseksi olemassa olevilla resursseilla. Ruokahävikin määrää tulisi verrata valmistettuun linjastossa tarjolla olevan ruoan kokonaismäärään, jossa huomioidaan kaikki leivistä ja hedelmistä lähtien. Ruokahävikin määrää seurataan jatkosakin päivittäin ja erityistä huomiota kiinnitetään lämpimän ruoan hävikkimääriin.

### 470 Esi- ja perusopetus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaaren kunnassa toimii kolme perusopetuksen yksikköä: Kirkonkylässä, Saimaanharjulla ja Vehkataipaleella. Esi- ja perusopetuksen piirissä oli 479 oppilasta kevätlukukaudella 2024 ja 466 oppilasta syyslukukaudella 2024.

Kirkonkylän koulussa toimi kolme pienryhmää, joista yksi (1.–2. lk.) inklusioperiaatteella. Saimaanharjun koululla toimi pienryhmä Loiste. Esiopetusta annettiin sekä Taipalsaaren Kirkonkylän koulussa että Vehkataipaleen koulussa. Esiopetuksessa oli kevätlukukaudella yhteensä 37 oppilasta ja syyslukukaudella yhteensä 41 oppilasta. Valmistavaa opetusta on järjestetty syyslukukaudella 2024 Ukrainasta sotaa paenneille lapsille. Valmistavassa esi- ja perusopetuksessa oli yhteensä 3 oppilasta.

Perusopetuksen yleistavoitteena on laaja-alainen osaaminen eli tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostama kokonaisuus. Koulujen painopistealueina on ollut muun muassa hyvät käytöstavat, työrauha, yhteisöllisen toiminnan lisääminen, osallisuus, tunne- ja vuorovaikutustaidot ja metsäkoulu.

### Perusopetuksen tunnuslukuja

| Tunnusluku                         | TP2022  | TP2023  | TP2024  |
|------------------------------------|---------|---------|---------|
| Oppilasmäärä 1.–9.-lk yht. (20.9.) | 462     | 445     | 425     |
| tehostetun tuen oppilaat           | 59      | 59      | 67      |
| erityisen tuen oppilaat            | 47      | 45      | 38      |
| Koulukuljetukset, €                | 342 176 | 374 531 | 399 748 |
| kuljetusoppilaat                   | 252     | 227     | 195     |
| Oppilaita/opettaja, yleisopetus    | 14      | 16      | 13      |
| tuntikehys, yleisopetus            | 747     | 731     | 743     |
| tuntikehys, erityisopetus          | 209     | 201     | 201     |
| Tuntia/1.–9. lk opp.               | 2,07    | 2,09    | 2,22    |
| Toimintatuotot, perusopetus        | 561 935 | 303 089 | 348 175 |

### Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen 1. luokan oppilaille tarjottiin iltapäivätoimintaa. Iltapäivätoimintaa järjestetään tarvittaessa myös 2. luokan erityisen tuen oppilaille. Aamutoimintaa järjestetään vain erityishuolto-ohjelman piirissä oleville oppilaille, joita vuonna 2024 ei ollut. Seuraavasta taulukosta näkyy aamu- ja iltapäivätoimintaan osallistuvien oppilaiden määrä kolmelta vertailuvuodelta. Vuonna 2024 iltapäivätoimintaan osallistui yhteensä 49 oppilasta (keväällä 26 ja syksyllä 23 oppilasta).

|                            | 2022 | 2023 | 2024 |
|----------------------------|------|------|------|
| Iltapäivätoiminta          | 48   | 55   | 49   |
| Aamu- ja iltapäivätoiminta | 0    | 0    | 0    |

### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2023       | Alkuperäinen<br>TA 2024 | TA-muutos | TA 2024<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma       | Poikkeama  |
|----------------|---------------|-------------------------|-----------|---------------------------------|---------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 303 089,47    | 307 268                 | 0         | 307 268                         | 348 174,71    | 40 906,71  |
| TOIMINTAKULUT  | -6 403 763,10 | -6 790 637              | 0         | -6 790 637                      | -6 191 482,28 | 599 155,31 |
| TOIMINTAKATE   | -6 100 673,63 | -6 483 369              | 0         | -6 483 369                      | -5 843 307,57 | 640 062,02 |

## Tehtäväalueen tavoitteet

| Toiminnallinen tavoite                                                                               | Mittari / toimenpide                                                                                                                   | Tavoitearvo TA 2024                                                                                                                                | Toteuma                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| <b>Esi- ja perusopetus</b>                                                                           |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                    |                             |
| Sähköisten työskentelytapojen ja oppimisympäristöjen käyttäminen                                     | Laitteita käytössä/oppilasmäärä<br><br>Sähköisten työskentelytapojen ja oppimisympäristöjen käyttäminen – kysely henkilöstölle         | 0-4-luokat käyttävät yhteiskäyttölaitteita.<br><br>5.-9.vuosiluokat käyttävät oppilaskohtaisia laitteita.<br><br>Kysely henkilöstölle (tulokset +) | Toteutunut                  |
| Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistymistä tuetaan.<br><br>Oppilaiden kokemus omasta hyvinvoinnista. | Hyvinvointikysely oppilaille 2 kertaa vuodessa                                                                                         | Kyselyn keskiarvo/vastanneet<br><br>ka 8<br>(asteikolla 4-10)                                                                                      | ka 7,3<br>(asteikolla 1–10) |
| Henkilöstön työhyvinvointi paranee.                                                                  | Hyvinvointikysely henkilöstölle vuosittain.<br><br>Sairauspoissaolojen määrä (pl. työhön liittymättömät tapaturmat tms.) pv/työntekijä | Hyvinvointikyselyn tulokset paranevat edellisestä vuodesta.<br><br>Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+)                                 | Toteutunut                  |
| Yhteistyö perheiden ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa                                         | Yhteisöllisten tapahtumien määrä.                                                                                                      | Yhteisöllisten tapahtumien määrä (+)                                                                                                               | Toteutunut                  |

## Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

### Taloustavoite:

Perusopetuksen toimintatuotot toteutuivat selvästi ennakoitua suurempana (40 906,71 euroa). Palkkakuluissa säästettiin (232 752,64 euroa) pääosin sopeuttamistoimien tuloksesta. Talouden positiiviseen tulokseen vaikuttivat myös henkilöstön palkattomat virkavapaat ja resurssiopettajan hyödyntäminen palkattoman virkavapaan sijaisena. Henkilöstön sivukulut toteutuvat vuonna 2024 selvästi ennakoitua pienempinä.

Sisäinen laskutus ruokapalveluiden (70 603,61 euroa) osalta on toteutunut ennakoitua pienempänä perusopetuksessa. Tähän vaikuttivat osaltaan laskutettujen ateriamäärien väheneminen sekä ruokapalveluiden edullisemmat kustannukset. Hankintoja on arvioitu erityisen tarkkaan vuoden 2024 aikana, ja tämä näkyy talouden toteumassa (n. 40 000 euroa). Matkustus- ja kuljetuspalveluiden osalta talouden toteuma on 102 107,05 euroa ylijäämäinen. Tästä varsinaisten koulukuljetusten osuus on 47 658,50 euroa. Sisäisten ja ulkoisten palvelujen ostoissa kokonaissäästö oli 242 126,25 euroa.

Perusopetuksessa toteutettiin vuoden 2024 aikana seuraavia hankkeita: koulujen kerotoiminta, poikkeusolojen tasoittaminen, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen, yhteisöllisen opiskeluhoillon kehittäminen, liikkuva koulu ja Metku.

### Taulukon 1. tavoite:

Toteutunut. Ryhmäkohtaisia laitteita on käytössä kohtalaisesti. Henkilökohtaiset oppilaslaitteet ovat hyvin käytössä. Henkilöstökysely toteutettu marraskuussa 2024. Tulosten perusteella sähköisten materiaalien käyttö helpottunut ja lisääntynyt.

### Taulukon 2. tavoite:

Toteutunut. Hyvinvointikysely toteutettu kaksi kertaa vuodessa 3.–9.-luokkalaisten tulosten keskiarvo luokkakohtaisesti esitettynä on 6,7–7,9 (asteikolla 1–10).

### Taulukon 3. tavoite:

Toteutunut. Henkilöstön työhyvinvointikyselyn perusteella tulos parani edellisestä vuodesta. Sairauspoissaloissa ei tapahtunut kasvua.

### Taulukon 4. tavoite:

Kaikissa yksiköissä on ollut vähintään yksi yhteisöllinen tapahtuma lukukauden aikana.

## 480 Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Kunnassa toimii yksi päiväkotitoiminta Saimaanharjulla, Päiväkotitoiminta Satulaiva. Saimaanharjun päiväkotitoimintaan sijoitettiin lähes kaikki palveluiden piirissä olevat 1–5-vuotiaat lapset sekä vuorohoitoa tarvitsevat esiopetusikäiset. Vehkatalpaaleen koululla on toiminut kevään 2024 ajan yhdistetty eskari-viskariryhmä, jossa on 3 esiopetusikäistä ja 9 viisivuotiasta lasta. Syksyn 2024 ajan koululla on toiminut eskari-ryhmä, jossa on 12 esioppilasta. Tämä järjestely on helpottanut varhaiskasvatuspaikkojen riittävyyttä Satulaivan päiväkodissa sekä toisaalta tarjonnut Vehkatalpaaleen alueen lapsille varhaiskasvatukseen tulevalle lähikoululle.

Satulaivan päiväkodissa on yhdeksän lapsiryhmää. Sijaistarpeita oli toimintakauden aikana kohtalaisesti, ja pätevien sijaisten saaminen oli aika ajoin haasteellista.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärä oli 187 lasta 31.12.2024. Luku sisältää myös palvelusetelipäiväkodissa olevat lapset. Taipalsaarelaisista 0–6-vuotiaista lapsista (257) 73 % käyttää varhaiskasvatusta.

### Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Esiopetukseen osallistui vuoden 2024 aikana yhteensä 76 lasta (keväällä 33 ja syksyllä 43 oppilasta). Esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta tarvitsi 68 edellä mainituista oppilaista. Pelkkään esiopetukseen osallistui 8 oppilaista. Alla olevasta taulukosta näkyy esiopetusikäisten oppilaiden määrä ja palveluntarpeet kolmelta vertailuvuodelta.

|                             | 2022      | 2023      | 2024      |
|-----------------------------|-----------|-----------|-----------|
| Esiopetukseen osallistuneet | 86        | 68        | 76        |
| Esiopetus + varhaiskasvatus | 76 % (65) | 82 % (56) | 89 % (68) |
| Maksuton esiopetus          | 24 % (21) | 18 % (12) | 11 % (8)  |

### Osto- ja myyntipalvelut

Vuoden 2024 aikana varhaiskasvatuspalveluita ostettiin yhdelle taipalsaarelaiselle esi-kouluikäiselle. Varhaiskasvatuspalveluita myytiin kahdelle lapselle

### Palveluseteli

Palvelusetelin piirissä oli kahdeksan (8) lasta 31.12.2024. Palveluntuottajina on tällä hetkellä neljä yksityistä päiväkotia Lappeenrannasta. Palvelusetelin kustannukset vuonna 2024 olivat 70 608 euroa.

### Lasten kotihoidon tukeminen

Lapsiperheet ovat oikeutettuja taloudellisiin tukiin, jotka auttavat lapsen hoidon järjestämisessä sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisessa. Kunta tukee lapsiperheitä maksamalla kotihoidon tukea, yksityisen hoidontukea ja kuntalisää, joustavaa tai osittaista hoitorahaa. Perheille tuet maksaa Kela, joka laskuttaa kuntaa kuukausitoteuman mukaisesti.

### Tukien käyttö Taipalsaarella

Vuonna 2024 kotihoidon tukea sai 52 taipalsaarelaista perhettä. Osittaista/joustavaa hoitorahaa käytti 38 työssä käyvää perhettä. Vuonna 2024 lasten kotihoidontuki ylittyi 17 066 euroa. Yksityisen hoidon tukea käytti 3 perhettä. Yksityisen hoidon tukea saavat perheet eivät ole asiakassuhteessa kuntaan, joten kunta ei saa toiminnasta tuloja.

### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2023       | Alkuperäinen<br>TA 2024 | TA-muutos | TA 2024<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma       | Poikkeama  |
|----------------|---------------|-------------------------|-----------|---------------------------------|---------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 241 715,66    | 176 000                 | 0         | 176 000                         | 191 073,17    | 15 073,17  |
| TOIMINTAKULUT  | -2 481 496,72 | -2 567 335              | 0         | -2 567 335                      | -2 626 635,06 | -59 300,38 |
| TOIMINTAKATE   | -2 239 781,06 | -2 391 335              | 0         | -2 391 335                      | -2 435 561,89 | -44 227,21 |

## Tehtäväalueen tavoitteet

| Toiminnallinen tavoite                                         | Mittari / toimenpide                                                                                                                                                                            | Tavoitearvo TA 2024                                                                           | Toteuma    |
|----------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Varhaiskasvatus</b>                                         |                                                                                                                                                                                                 |                                                                                               |            |
| Sähköisen oppimisym-<br>päristön kehittäminen.                 | Onnistunut Digilaitteiden<br>hankinta päiväkotiin.<br><br>Laitteiden käyttö / lapsi-<br>ryhmä                                                                                                   | Kaksi ryhmäkohtaista<br>laitekokonaisuutta,<br>joita käytetty n. 2x/<br>kk / lapsiryhmä       | Toteutunut |
| Kodin ja varhaiskasva-<br>tuksen yhteistyön ke-<br>hittäminen. | Huoltajien kokemus yh-<br>teistyöstä,<br><br>keskiarvo/ vastanneet<br><br>Erilaisten yhteistyötaho-<br>jen kanssa tehtävän yh-<br>teistyön kehittäminen                                         | Huoltajien ja henki-<br>löstön välinen yhteis-<br>työ hyvä.                                   | Toteutunut |
| Henkilöstön työhyvin-<br>vointi paranee.                       | Työtyytyväisyyskyselyn tu-<br>lokset<br><br>Työhyvinvointikuukausien<br>suunnittelu ja toteuttami-<br>nen<br><br>Resurssihenkilön/-henki-<br>löiden rekrytointi ja työn-<br>kuvan kehittäminen. | Henkilöstön hyvä työ-<br>hyvinvointi.<br><br><br><br>Onnistunut rekry-<br>tointi ja työnkuva. | Toteutunut |
| Lapsiryhmien käyttöas-<br>teen tehostaminen                    | Käyttöaste<br>min. 85 %                                                                                                                                                                         | min. 85 %                                                                                     | -          |

## Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

**Taloustavoite:**

Varhaiskasvatusta käyttävien lasten määrä kasvoi vuonna 2024, ja tämä näkyi asiakas-  
maksutulojen nousuna. Asiakasmaksut olivat 19 867,18 euroa arvoitua paremmat.

**Taulukon 1. tavoite:**

Päiväkotiin hankitut digilaitteet ovat käytössä ryhmissä säännöllisesti projekteissa, oppi-  
mispelit ja -materiaalit käytössä, lasten digioppiminen luonnossa myös lisääntynyt. Lait-  
teet ovat käytössä 1 vk/ryhmä. Lisäksi oppimisympäristöjä on alettu kehittämään toimin-  
nalisemmiksi.

**Taulukon 2. tavoite:**

Huoltajille ja henkilöstölle on toteutettu kysely ja se on läpikäyty henkilöstön kanssa. Palautteet on otettu huomioon. Kyselyn tulosten perusteella, tulokset parantuneet edellisestä vuodesta. Yhteistyö sujuvaa eri yhteistyötahojen kanssa, esim. Lasten ja Nuortentalo, neuvola ja esiopetus.

**Taulukon 3. tavoite:**

Keväällä 2024 toteutetun kyselyn perusteella päiväkodin henkilöstön työhyvinvoinnin tulokset ovat parantuneet. Työhyvinvointikuukaudet toteutuneet ryhmien/henkilöstön suunnittelemina ja toteuttamana. Kehityskeskusteluissa käyty tehtäväkuvat.

**Taulukon 4. tavoite:**

Vuoden 2024 käyttöastetta ei saatu laskettua koko vuodelta luotettavasti, toiminnanohjausjärjestelmän muutokset vuoksi.

**490 Kulttuuri ja vapaa-aika**

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

Taipalsaarella tuetaan kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla vapaa-ajan palveluja sekä mahdollistamalla hyvät puitteet omasta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Lisäksi kunta tukee kolmannen sektorin toimijoita ja pyrkii lisäämään yhteisöllisyyttä.

Taipalsaaren kunnankirjaston tehtävänä on voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen tarjota kuntalaisille pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjota opastusta ja tukea tiedonhankintaan. Tehtävänsä toteuttamiseksi kirjasto ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa sekä tarjoaa tilaa kuntalaisten harrastustoimintaan, opiskeluun ja viihtymiseen.

Kirjasto on panostanut varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Toimintamuotoina ovat olleet mm. satutuokiot, kirjaleikit, kirjavinkkaukset, kirjastonkäytönopetus, pop up-kirjastot sekä pakopelit.

Kirjaston kokonaislainaus oli 63 000 kappaletta, mikä on 0,62 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Kirjalainaus oli 53 303 kappaletta, mikä on 1,27 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Taipalsaaren kunta on liittynyt 29.4.2024 avattuun valtakunnalliseen e-kirjastoon. Palvelusta voi lainata e-kirjoja, äänikirjoja sekä digitaalisia aikakauslehtiä. E-kirjaston kustannukset ovat 0,70 €/asukas. Liikuntavälineitä lainattiin 70 kertaa. Tapahtumiin osallistui 1 250 henkilöä. Kirjaston näyttelytilassa oli 11 näyttelyä.

Kunnan kassapalvelut on sijoitettu kirjastoon. Kirjasto myi kuntosalikortteja, joihin liittyen oli 825 kassatapahtumaa. Tämän lisäksi eläkeläiset lunastivat kuntosalin käyttöä 156 kertaa. Kirjasto myi myös tenniskentän kausi- ja kerta-avaimia, Taipalsaaren historia -kirjaa, Taipalsaari -tuotteita ja ylijäämäruokalippuja.

| Kirjaston keskeiset luvut    | 2023   | 2024   |
|------------------------------|--------|--------|
| Kokonaislainaus              | 62 609 | 63 000 |
| Lainat/asukas                | 13,5   | 13,6   |
| Kirjastokäynnit              | 27 456 | 32 315 |
| Tapahtumien osallistujamäärä | 1 149  | 1 250  |
| Kokoelmat yhteensä           | 40 067 | 38 740 |
| Kirjakokoelmat yhteensä      | 34 474 | 33 508 |
| Aineistoraha                 | 38 500 | 42 150 |

Nuorisopalveluiden tavoitteena on nuorten elinolojen kokonaisvaltainen parantaminen sekä terveen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun tukeminen ja vahvistaminen. Nuorisotyö on nuorten vapaaehtoisuuteen perustuvaa ohjattua ja kasvatuksellista toimintaa. Nuorisotyö pyrkii toiminnoillaan ehkäisemään nuorten syrjäytymistä sekä lisäämään nuorten osallisuutta.

Nuorisopalveluiden toimintakenttään kuuluvat nuorisotalotoiminta, koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö, mopopajatoiminta, digitaalinen nuorisotyö, nuorisovaltuustotoiminta, tapahtumat sekä ehkäisevä päihdetyö.

Nuorisopalveluiden hankkeina ovat Etsivän nuorisotyön, koulunuorisotyön sekä Harastamisen Suomen malli –hankkeet.

| Nuorisotalotoiminta                           | 2023          |                         | 2024          |                         |
|-----------------------------------------------|---------------|-------------------------|---------------|-------------------------|
|                                               | Aukiolokerrat | Kävijämäärät(ka)        | Aukiolokerrat | Kävijämäärät(ka)        |
| <b>Nuorten avoimet ovet 13–17-vuotiaat</b>    |               |                         |               |                         |
| Tammikuu -Toukokuu                            | 95            | 16                      | 94            | 10                      |
| Kesäkuu - Heinäkuu                            | 28            | 15                      | 27            | 15                      |
| Elokuu -Joulukuu                              | 93            | 14                      | 87            | 11                      |
| <b>Nuorisotalotoiminta</b>                    | <b>2023</b>   |                         | <b>2024</b>   |                         |
| <b>Varhaisnuorisokerho 5.–6.-luokkalaiset</b> | <b>Kerrat</b> | <b>Kävijämäärät(ka)</b> | <b>Kerrat</b> | <b>Kävijämäärät(ka)</b> |
| Tammikuu - Toukokuu                           | 18            | 8                       | 23            | 8                       |
| Kesäkuu -Heinäkuu                             | 8             | 12                      | 9             | 6                       |
| Elokuu - Joulukuu                             | 21            | 6                       | 16            | 4                       |

Nuorisotalon nuorten iltojen ja varhaisnuorisokerhon kävijämäärät ovat olleet laskussa vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023. Toimintaa tarjottiin ja nuorisotyöntekijät olivat nuorten saavutettavissa. Nuorisotalon avointa toimintaa oli yhteensä 1 186 tuntia ja käyntikertoja 2 395 kpl. Nuorisotalo on koulujen lukuvuoden aikana pääsääntöisesti avoinna viitenä iltana viikossa, tiistaista lauantaihin. Kesä- ja heinäkuussa aukiolokertoja oli 3–4 kertaa viikossa.

|                        | 2023          |                         | 2024          |                         |
|------------------------|---------------|-------------------------|---------------|-------------------------|
|                        | Aukiolokerrat | Kävijämäärät(ka)        | Aukiolokerrat | Kävijämäärät(ka)        |
| <b>Mopopaja</b>        |               |                         |               |                         |
| Tammikuu -Toukokuu     | 1             | 6                       | 19            | 6                       |
| Kesäkuu - Heinäkuu     | 7             | 5                       | 4             | 4                       |
| Elokuu -Joulukuu       | 20            | 4                       | 4             | 4                       |
| <b>Koulunuorisotyö</b> | <b>Kerrat</b> | <b>Kävijämäärät(ka)</b> | <b>Kerrat</b> | <b>Kävijämäärät(ka)</b> |
| Tammikuu - Toukokuu    | 60            | 7                       | 57            | 14                      |
| Kesäkuu -Heinäkuu      | 1             | >5                      | 0             | 0                       |
| Elokuu - Joulukuu      | 17            | 11                      | 27            | 18                      |

|                   | 2023                     |                          | 2024                     |                          |
|-------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
|                   | Yhteydenotto-<br>pyynnöt | Tavoitettuja nu-<br>oria | Yhteydenotto-<br>pyynnöt | Tavoitettuja nu-<br>oria |
| Etsivä nuorisotyö | 13                       | 11                       | 17                       | 10                       |
|                   |                          |                          |                          |                          |

Mopotallitoimintaa järjestettiin vuoden aikana keskimäärin yhtenä arki-iltana viikossa.

Vuonna 2024 nuorisopalvelut toteuttivat koulunuorisotyötä Saimaanharjun, Kirkonkylän ja Vehkataipaleen kouluilla. Koulunuorisotyö koostuu välitunti-, pienryhmä- ja luokka-kohtaisesta toiminnasta. Lisäksi nuorisopalvelut osallistuvat koulujen erilaisiin tapahtumiin ja yhteistyöverkostoihin.

Liikunta- ja kulttuuripalvelut toteutuivat suunnitellusti. Vapaa-ajan hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuritapahtumia järjestettiin vuoden 2024 aikana yhteensä 30 kappaletta, joissa kunta oli vastuutahona tai yhteistyökumppanina. Kohtaamispaikka Luodolla matalan kynnyksen tapahtumia oli järjestämässä 17 eri tahoja. Kohtaamispaikassa järjestettiin 100 eri tapahtumaa, kokonaiskävijämäärä oli 850. Kirkonkylän palvelupisteellä kunnan Hyvän mielen kahvila syyskaudella kokoontui viikoittain, keskimääräinen kävijämäärä 10 henkilöä / kerta.

Liikuntaneuvontahanke tarjosi liikuntaneuvontaa seniori-ikäisille, asiakkaita maksuttomassa liikuntaneuvonnassa oli 22. Liikuntaneuvonnan kuntosaliopastuksia oli 5 kertaa, yht. 53 käyntikertaa, ryhmämuotoista kuntosaliopastuksia oli 3 kertaa, yht. 17 käyntikertaa. Erilaisia liikunnan teematapahtumia oli 8.

Liikuntakysely kuntalaisille toteutettiin keväällä 2024. Tyytyväisyyskyselyn mukaan ohjatuille liikuntapalveluille on kysyntää. Syiksi, miksi tämänhetkiset palvelut eivät vastaa kysyntää, mainittiin muun muassa ohjatun liikunnan puutteellinen tarjonta kunnassa sekä omatoimisen liikkumisen mielekkäys.

Savitaipaleen kansalaisopisto järjesti kunnassa harrastustoimintaa seuraavilta osin: muotoilu/kädentaidot, kuvataiteet, kielet sekä tanssi ja liikunta. Järjestöavustuksia jaettiin paikallisen toiminnan tukemiseksi yhteensä 25 000 €.

### Tehtäväalueen talous

|                | TP 2023     | Alkuperäinen<br>TA 2024 | TA-muutos | TA 2024<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma     | Poikkeama  |
|----------------|-------------|-------------------------|-----------|---------------------------------|-------------|------------|
| TOIMINTATUOTOT | 55 417,93   | 67 752                  | 0         | 67 752                          | 107 679,81  | 39 927,63  |
| TOIMINTAKULUT  | -602 116,45 | -685 508                | 0         | -685 508                        | -751 222,36 | -65 714,40 |
| TOIMINTAKATE   | -546 698,52 | -617 756                | 0         | -617 756                        | -643 542,55 | -25 786,77 |

### Tehtäväalueen tavoitteet

| Toiminnallinen tavoite                                                  | Mittari / toimenpide                                                                | Tavoitearvo TA 2024                                                           | Toteuma     |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|-------------|
| <b>Kulttuuri ja vapaa-aika</b>                                          |                                                                                     |                                                                               |             |
| Henkilöstön työhyvinvointi paranee                                      | Sairauspoissaolojen määrä (pl. työhön liittymättömät tapaturmat tms.) pv/työntekijä | Henkilöstön hyvä hyvinvointi. Ei kasvua henkilöstön sairauspoissaoloissa. (+) | Toteutunut. |
| Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tarjoaminen, tukeminen ja edistäminen | tapahtumamäärät / liikuntatilojen varausaste / harrastajamäärät/ liikuntakysely     | 2023 (ennen epidemiaa) määrät / kuntalaisten tyytyväisyys laatuun             | Toteutunut. |
| Nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen.          | Nuorisotalon toimintaan osallistuvien kysely (asteikko 1–5)                         | Nuorten kysely ka 3                                                           | ka 3        |
| Kouluissa tehtävän nuorisotyön kehittäminen                             | Kouluissa tehtävän nuorisotyön arviointikriteeristön mukainen itsearviointi         | Itsearviointi Ka 3                                                            | ka 2,8      |

### Talouden ja tavoitteiden raportointi / poikkeamat

#### Taloustavoite:

Toimintatuottojen ylitykseen vaikutti valtiolta saadut hankeavustukset.  
Osa hankkeista laskutetaan jälkikäteen, tämä vaikuttaa toimintakulujen ylitykseen.

#### Taulukon 1. tavoite:

Henkilöstön sairauspoissaolot ovat pysyneet hyvin matalalla tasolla eivätkä ne indikoineet muutosta työhyvinvoinnissa.

#### Taulukon 2. tavoite:

Liikunta- ja kulttuuripalveluiden tapahtumamäärä 2024 oli noin 30 kpl  
Liikuntakysely toteutui keväällä 2024. Liikuntaneuvontaan osallistui 22 kuntalaista.  
Kunnan ohjatut malankynnyksen senioriliikuntaryhmät (2kpl) toteutuivat, 50 henkilöä, käyntikertoja 886. Sisäliikuntatilojen (4 kpl) varausaste tiedot; varauksia 2747 kpl (v. 2023 2526 kpl) varaustunteja 5818 h (v.2023 5215 h). Tilinpäätöksessä 2024 raportoidaan kohtaamispaikka Luodon tapahtumat erikseen.

#### Taulukon 3. tavoite:

Toimintaan osallistuneiden nuorten kyselyn keskiarvolla on saavutettu tavoitearvo. Nuorisotyöntekijöiden tekemän itsearvioinnin tavoitearvo jäi hieman alle tavoitearvon.

**SIVISTYSPALVELUT YHTEENSÄ**

|                | TP 2023        | Alkuperäinen<br>TA 2024 | TA-muutos | TA 2024<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma        | Poikkeama         |
|----------------|----------------|-------------------------|-----------|---------------------------------|----------------|-------------------|
| TOIMINTATUOTOT | 1 208 276,81   | 1 209 020               | 0         | 1 209 020                       | 1 262 114,21   | 53 094,03         |
| TOIMINTAKULUT  | -10 504 483,45 | -11 189 089             | 0         | -11 189 089                     | -10 665 668,16 | 523 420,83        |
| TOIMINTAKATE   | -9 296 206,64  | -9 980 069              | 0         | -9 980 069                      | -9 403 553,95  | <b>576 514,86</b> |